ОКТЯБРЬ
18
1938 во
№ 143 (928)
ДОНЫС 10 УР

Став странаясса пролетарийяс öтувтчöй!

КОМИ КОМСОМОЛЕЦ

ГАЗЕТ ЛЭДЗÖНЫ
ВЛКСМ
КОМИ ОБКОМ
ДА СЫКТЫВКАРСА
ГОРКОМ

Печаԏ—пропаганԁалöн вынјöра öруԃіје

Ставсојузса Комуԋістіческöј (боԉшевікјас) парԏіјалыԍ історіја пыԁіа велöԁöм ворсас зев ыжыԁ роԉ міјанлыԍ каԁрјас поԉіԏіческöја воспітајтöмын. Переԁовöј револуціоннöј ԏеоріјаöн овлаԃејтöм кыпöԁас бојеспособноԍт парԏіјнöј ԁа ԋепарԏіјнöј боԉшевікјаслыԍ, ԍетас налы колана поԉіԏіческöј закалка, оріенԏіровкалыԍ вын, перспекԏівалыԍ јасноԍт, ужын увереноԍт.

Колö вöчны ставсö сы могыԍ, меԃым кыпöԁны маркԍізмлыԍ-ԉеԋіԋізмлыԍ пропаганԁа колана ԏеореԏіческöј суԁта вылö, меԃым бостны іԃејајаслыԍ став озырлун, коԁјас емöԍ ВКП(б) історіјаын. Ԇік тыԁалана, мыј маркԍізм-ԉеԋіԋізм пропаганԃірујтöм кутас мунны успешнöја сöмын пропаганԃістскöј уж котыртöмын бјурократіческöј ізвращеԋіјејас решіԏеԉнöја бырöԁан условіје ԁырјі, коԁјас вöліны öнöԇ ԁа паԁмöԁлісны міјан каԁрјаслыԍ поԉіԏіческöј быԁмöмсö.

Сіԇ-нін кутіс лоны, напрімер, мыј, кор парԏіјнöј работԋікöс јуалöны парԏіјнöј просвешщеԋіје јылыԍ, парԏіјнöј пропаганԁа сувтöԁöм јылыԍ, то пырыԍтöм пыр кыскыԍԍö статіԍтіческöј своԃка кружокјас лыԁ јылыԍ, коммуԋістјас лыԁ јылыԍ, коԁјасöс шымыртöма сіјö кружокјаснас. Первој местаын сулалö лыԁпасјаслöн статіԍтіка, а оз ловја морт сіјö запросјасöн, кöсјöмјасöн, способноԍтјасöн. Пропаганԁа јукöнын аԍсыныс выныштчöмјас парԏіјнöј оргаԋізаціјајас веԍкöԁлісны меԁԍасö кружокјаслыԍ лыԁ паԍкöԁöмлаԋ, пропаганԁа качество вöсна тöжԁыԍтöг, пропаганԃістскöј уж соԃержаԋіје вöсна тöжԁыԍтöг. Пропаганԁа ԁінö тащöм бјурократіческöј матыстчöмыс чужтыліс шкоԉарство, преԃметсö ԋесерјознöја, веркöсöн велöԁöм. Інԏереснöј, увԉекаԏеԉнöј ԃелö лолі коммуԋістјаслы кущöмкö повінноԍтöн.

Важ ног, мог пыщкöсö, мöвпыштчытöг ужавны кöсјöм віԍтавԍіс і сыын, мыј, кор вöлі јöзöԁöма ВКП(б)-лыԍ історіја, уна парԏіјнöј оргаԋізаціјајас ставԍыс меԁвоԇ сувтöԁісны вопрос кружокјаслыԍ ԍеԏ паԍкöԁöм јылыԍ, „шымыртöм“ соԁтöм јылыԍ, öԏі кывјöн-кö, увԉекітчісны формаԉнöј статіԍтікаöн. Став вԋімаԋіјесö вöлі веԍкöԁöма öԏі торјö: котыртны устнöј пропаганԁа. Прöԍтітны поԅтöма вунöԁлісны ԃелöлöн мöԁ, јонжыка важнöј тор јылыԍ: **печатнöј пропаганԁа** јылыԍ, коԁлöн роԉыс міјан странаын вывті ыжыԁ.

Міјан парԏіја пыр ԍетліс печаԏлы зев ыжыԁ тöԁчанлун. Быԁöнлы тöԁса печаԏлы ԍетöм ԉеԋінскöј знамеԋітöј опреԃеԉеԋіје. Печаԏ, В. І. Ԉеԋін віԍталöм ԍерԏі, сіјö коԉԉекԏівнöј пропаганԃіст, коԉԉекԏівнöј агітатор, коԉԉекԏівнöј оргаԋізатор. Печаԏ пыр міјан парԏіја быԁ лун ԍорԋітö массајаскöԁ, воспітајтö најöс соціаԉіԍтіческöј ԍамöн, велöԁö револуціоннöј тыш іскусствоö. „Печаԏ,—велöԁö міјанöс Стаԉін јорт,—ԁолжен быԁмыны ԋе лунјасöн, а часјасöн, сіјö—меԁԍа јоԍ ԁа меԁԍа јон öруԃіје міјан парԏіјалöн“. Міјан странаын печаԏлöн кöԅаін, став гаԅетјаслöн кöԅаін, ԏіпографіјајаслöн, іԅԁаԏеԉствојаслöн, бібԉіоԏекајаслöн кöԅаін ем нароԁ. Печаԏ служітö аслас нароԁлы, аслас парԏіјалы, сылöн, кыԇі і нароԁлöн, öԏі цеԉјас, öԏі могјас. Боԉшевістскöј печатнöј кыв поԉзујтчö заслуженнöј авторіԏетöн ужалыԍ јöз пöвсын, öԁ міјан печаԏ пыр служітліс ужалыԍ јöз массајас інԏересјаслы. Колö-ö ԁоказывајтны, кущöм гігантскöј вын ем печатнöј пропаганԁалöн, кущöм места сіјö вермас ԁа ԁолжен лоö бостны маркԍізмлыԍ-ԉеԋіԋізмлыԍ іԃејајас паԍкöԁöмын.

Но öнöԇ-на устнöј ԁа печатнöј пропаганԁа костын ем торјалöм. Печаԏ, збыԉ вылас, сулалö бокын маркԍістско-ԉеԋінскöј ԏеоріја пропаганԃірујтöмыԍ. Пропаганԁаыс нуöԁԍö сöмын пöшԏі кружокјасын, мöԁ ног-кö, устнö. Кывзыԍјас локтöны кружок заԋаԏіјејас вылö, пропаганԃіст віԍтавлö, ԍетö кывзыԍјаслы јуаԍöмјас, вöчö ԏема куԅаыс закԉучеԋіје, і заԋаԏіјеыс лыԁԃыԍԍö нуöԁöмаöн. Могмöԁö-ö коммуԋістјаслыԍ запросјас поԉіԏіческöј просвешщеԋіјелöн тащöм форма? Оз, јона-на оз могмöԁ. Кружокјас, кыԇі боԉшевістскöј пропаганԁалöн **главнöј** форма, вöліны уместнöјöԍ револуціјаöԇԍа војасö, кор міјан парԏіја вöлі поԁпоԉјеын, кор парԏіја вöлі ԋеԉегаԉнöј положеԋіје вылын, кор ез вöвны колана кԋігајас, кор печаԏ вöлі капіԏаԉістјас кіјасын. Коԉтчыны öні сöмын устнöј пропаганԁа поԅіціјајас вылын ԉібö нöшта омöԉжык—сöмын кружокјасын пропаганԁа поԅіціјајас вылын—сіԇкö леԇны кустарԋічество, сіԇ-кö кутны топöԁöм улын сещöм вын, кыԇі печаԏ, сіԇ-кö векԋöԁны міјанлыԍ поԅанлунјас.

Печатнöј пропаганԁа—пропаганԁалöн меԁԍа современнöј форма, сылы кывшутöг ԁолжен прінаԁԉежітны командöј роԉ,

(*Помсö віԇöԁ 2 ԉістбокыԍ*).

„Роԃіна“ самоԉотлöн екіпаж. **Сԋімок вылын:** (шујгавывԍаԋ веԍкыԁ вылö)—2-öԁ пілот капітан **П. Ԃ. Оԍіпенко**, самоԉотса комаԋԃір ԉотчік **В. С. Грізоԁубова** ԁа штурман старшöј ԉејԏенант **М. М. Раскова**.

ЧЕХОСЛОВАКІЈАЫН ПОЛОЖЕԊІЈЕ

ПРАГА, 16. Чехословацко-венгерскöј граԋіца вылын вöлі уна выԉ вооруженнöј столкновеԋіје. Венгерскöј частјас граԋіца вылын тöԁчымöн јонмöԁöма. Прагаын јона паԍкалöны ԍорԋіјас сы јылыԍ, мыј венгерскöј правіԏеԉство тöрыт војнас шуіс нуöԁны вԍеобщöј мобіԉізаціја. Словацкöј правіԏеԉство ԁінö матыса гаԅет „Словенска поԉіԏіка“ леԇö статԏа, коԁі преԃосԏерегајтö Венгріјаöс воԇö вылö провокаціјајасыԍ.

ПРАГА, 16. Чешскöј соціал-ԃемократіческöј парԏіјалöн центраԉнöј коміԏет вöчіс шуöм II інтернаціонал составыԍ петöм јылыԍ. Шуöмыс моԏівірујтԍö парԏіјалöн аслас пыщкöсса поԉіԏікаын „кöԏ кущöмкö межԃунароԃнöј вліјаԋіјејасыԍ“ тырвыјö ԋезавіԍімöјöн лоны кöсјöмöн. Мöԁ інтернаціонал бјуроын чехословакіјаԍаԋ шԉенјас Стівін ԁа Соукуп, тыԁалö, петасны сіјö составыԍ. Окԏабр 18 лунö лоö паԍкыԁ конференціја, кöні кутас обсужԁајтԍыны ЦК-лöн преԃложеԋіје. ЦК вöзјö сіԇ-жö вежны парԏіјалыԍ ԋімсö.

Öтщöщ јуöртԍö Чехословакіјаса реформістскöј профобјеԃіԋеԋіјеöн профсојузјас межԁунароԁнöј објеԃіԋеԋіје (амстерԃамскöј інԏернаціонал) составыԍ петны верманлун јылыԍ.

ПРАГА, 16. Іностраннöј ԃелöјас куԅа міԋістр Хвалковскіј тöрыт бöр локтіс Гермаԋіјаыԍ. Сіјö воöм бöрын пыр-жö вöлі чукöртöма міԋістрјас кабіԋетлыԍ засеԃаԋіје, коԁ вылын сіјö вöчіс јуöртöм Ріббентропкöԁ ԁа Гіԏлеркöԁ ԍорԋітчöмјас результатјас јылыԍ. Аскі сіјö выступітас ԁокладöн постојаннöј парламентскöј коміԏет засеԃаԋіје вылын.

Берԉінын ԁа Мјунхенын Хвалковскіјлöн ԍорԋітчöмјас вöліны Чехословакіја ԁа Гермаԋіја взаімоотношеԋіјејас вопросјас јылыԍ ԁа Чехословакіја ԁа Венгріја костын разноглаԍіјејас разрешітан перспекԏівајас куԅа. Торја економіческöј ԁа мукöԁ вопросјас куԅа конкретнöј ԍорԋітчöмјас вылö Берԉінö тајö лунјасö петö чехословацкöј правіԏеԉстволöн офіціаԉнöј ԃеԉегаціја 4 міԋістрыԍ: Каԉфус (фінансјас куԅа), Карваш (вузасöм куԅа), Фајјерабенԁа (ԅемԉеԃеԉіје куԅа) ԁа Вавречка (портфеԉтöм).

Хвалковскіјлöн Гіԏлеркöԁ ԍорԋітчöмјаслöн поԃробноԍтјас абу-на тöԁԍаöԍ. Журнаԉістскöј кругјасын тöԁса, мыј Гермаԋіја выԁвігајтö Чехословакіја воԇын требоваԋіјејас, коԁјасöс оломö пöртöм вöчас сіјöс збыԉ вылас Гермаԋіјалöн полуколоԋіјаö. Сетчö относітчö требоваԋіје „чорыԁ націонаԉнöј правіԏеԉство“ (мöԁ ногöн-кö, фашістскöј ԃіктатура) лöԍöԁöм јылыԍ, коммуԋіԍтіческöј парԏіја распусԏітöм јылыԍ, германскöј ԁа австріјскöј поԉіԏіческöј емігрантјасöс „којмöԁ імперіјалы“ выԁајтöм, Чехословакіја ԁа Гермаԋіја костын таможеннöј сојуз кырымалöм, промышԉенноԍтлыԍ торја јукöнјас стрöітöм ԁугöԁöм, војеннöј промышԉенноԍт ԁугöԁöм ԁа уна мукöԁтор.

Выԉ значкістјас

Ԉеԋінскöј комсомоллы 20 во тыран јубіԉеј кежлö соціаԉіԍтіческöј рöԃіналы поԁаркіјасöн Кужба ԍіктса „Ԉеԋінног“ колхоз берԁса (Кулöмԁін рајон) комсомоԉскöј оргаԋізаціјаыԍ комсомоԉецјас—Ів. Куԅнецов, Ів. Тарабукін, І. Јушков ԁа Алексанԁр Тарабукін ԍетлісны кöсјыԍöмјас јубіԉеј кежлö сԁајтны ПВХО значок вылö нормајас.

Комсомоԉецјас чесԏöн пöртісны оломö аԍсыныс кöсјыԍöмјассö. Куԅнецов.

Ворошілов ԋіма кросс

Окԏабр 9-öԁ лунö Јемԁінса стаԃіон вылын (Јемԁін рајон) вöлі нуöԁöма Ԉеԋінскöј комсомоллы 20 во тыран јубіԉеј кежлö поԁарокöн Ворошілов ԋіма кросс.

Кросс вöлі нуöԁöма кык ԃістанціја вылö: мужчінајаслы 5 кілометр вылö ԁа нывбабајаслы 1 кілометр вылö. Кроссын участвујтісны уна комсомоԉецјас ԁа ԋесојузнöј томјöз.

Мужчінајас пöвсыԍ первој места бостіс комсомоԉец Кожухов јорт, коԁі тајö ԃістанціјасö котöртіс 19 мінут ԁа 20 ԍекунԁöн. Мöԁ места вылö петіс Ваԉеріјан Соков, коԁі сіјö-жö ԃістанціјасö котöртіс 19 мінут ԁа 32 ԍекунԁöн.

Нывбабајас пöвсыԍ первој места бостіс Ԋіна Каракчіјева сіјö котöртіс 3 мінут ԁа 27 ԍекунԁöн. Мöԁ места—Ԅінаіԁа Туркіна ԁа којмöԁöс—Алексанԁра Јарукова.

Міх. Рубчаков.

Печаԏ—пропаганԃалӧн вынјӧра ӧруԃіје

сыла ԃорын став преімуществојасыс. Сіјӧ развівајтӧ лыԃԃысыԍлыԍ ԏема ԁінӧ інԏерес, велӧԁӧ самостојаԏеԉнӧја, мелочнӧј опекатӧг, уԫалӧмӧ, ԍетӧ поԅанлун тӧԁмаԍны первоісточԋікјаскӧԁ, інԁалӧ вопросјас вылӧ лыԃԃысыԍјасӧс, паԍкӧԁӧ поԉіԏіческӧј кругозор. Мортлӧн, коԁі самостојаԏеԉнӧја уԫалӧ кԋіга вылын, кыптӧ ескӧм аслас способностјасӧ, сіјӧ мӧԁ ԍінмӧн завоԃітӧ віԇӧԁны ас вылас. Та јылыԍ талун міјан гаԅетса страԋіцајасԍаԋ јарјугыԁа віԍталӧ московскӧј пропаганԃіст Назаров јорт. Ԍісԏемаԏіческӧја лыԃԃыԍӧм кыпӧԁӧ коланлун јортјаскӧԁ мԋеԋіјејасӧн вежлаԍӧмӧ, чужӧны вопросјас, вежӧр лоӧ јонжыка пытлівӧјӧн, тӧԁӧмлунјас јіжтыԍӧны пыԁӧ ԁа ԁыр кежлӧ. Печаԏ пыр марксізм-ԉеԋіԋізм пропаганԃірујтӧм—ыԫыԁ ԁа ԍерјознӧј, общепарԏіјнӧј ԃелӧ, коԁӧс колӧ правіԉнӧја котыртны. Ԏеореԏіческӧј стаԏԏајас, ԉекціјајас, консуԉтаціјајас, лыԃԃысыԍјас јуалӧмјас вылӧ вочакывјас печатајтӧм—ставыс тајӧ јӧткас воԇӧ міјанлыԍ руковоԃашщӧј каԁрјасӧс, сӧветскӧј інԏеԉԉігенціјалыԍ меԁԍа паԍкыԁ слӧјјасӧс поԉіԏіческӧја воспітајтӧмлыԍ ԃелӧ.

Печатнӧј пропаганԁа отсалас сіԇ-жӧ тӧԁмавны міјан парԏіјалыԍ меԁбур пропаганԃістскӧј вынјас, мыј ез леԇлы вӧчны устнӧј пропаганԁа. Шуам, кущӧмкӧ парԏіјнӧј органіԋзаціјаын ем замечаԏеԉнӧј пропаганԃіст, коԁі талантԉівӧја нуӧԁӧ аслас кружокын заԋаԏіјејас. Тајӧ кружокса слушаԏеԉјасыс зев ԁӧвӧԉенӧԍ тащӧм руковоԃіԏеԉнас, ԁонјалӧны сіјӧс. Но став тајӧ качествојас ԁырјіыс тащӧм пропаганԃістԍаԋыс поԉзасӧ боԍтӧны сӧмын 20—30 морт, коԁјас уԫалӧны сіјӧ веԍкӧԁлӧм улын. Ԇік мӧԁ результат лоӧ тајӧ талантԉівӧј пропаганԃістыслыԍ-кӧ ԉекціјасӧ печатајтны журналын ԉібӧ гаԅетын. Сыкӧԁ тӧԁмаԍасныԋін оз 20—30 морт, а ԍурсјас, уна ԁас ԁа ԍо ԍурсјас. Ԇік таԇ-жӧ поԅӧ віԍтавны і консуԉтаціоннӧј уԫ јылыԍ. Кружокјасын, парткабіԋетјасын емӧԍ ԋе еща пропаганԃістјас, коԁјас зев бура ӧтвечајтӧны слушаԏеԉјаслӧн јуалӧмјас вылӧ, јона кужӧмӧн ԍетӧны колана консуԉтаціја. Мыјла нӧ ԋе јӧзӧԃны печаԏын сещӧм консуԉтаціјајассӧ, слушаԏеԉјаслӧн јуалӧмјас вылӧ сещӧм бур вочакывјассӧ? Пропаганԁаӧ локтісны ескӧ ез ԁасјас, а уна ԍурс јӧз. Со мыјын выныс ԁа тӧԁчанлуныс печатнӧј пропаганԃалӧн.

Ыԫыԁ ԁа сложнӧј могјас сувтӧны печаԏса работԋікјас воԇын. Абу ԍекрет, мыј ӧнија каԁӧԇ печаԏ омӧԉа заԋімајтчіс пропаганԃістскӧј уԫӧн. Ԏеореԏіческӧј ԏема вылӧ стаԏԏа—міјан уна гаԅетјасын ԁа журналјасын зев шоч петкӧԁчылӧм. Печаԏса работԋікјаслӧн ез вӧв вкусыс ԏеоріја вопросјас ԃінӧ, гаԅетјас ез інԏересујтчывлыны пропаганԁа соԃержаԋіјеӧн ԁа сіԇ-жӧ вӧтлыԍісны „шымыртӧм“ бӧрԍа, ԃелӧ пыщкӧсас пыравны ԍӧкыԁлун аслыныс вӧчтӧг. Печатнӧј пропаганԃалыԍ тӧԁчанлунсӧ јона кыпӧԁӧм требујтас міјан печаԏлыԍ ԍерјознӧј перестројка. Меԁԍа главнӧјыс—котыртны гаԅетјас гӧгӧр, журналјас гӧгӧр меԁбур пропаганԃістскӧј вынјас, лӧԍӧԁны постојаннӧј авторскӧј акԏів, кваԉіфіцірованнӧја, ԍерјознӧја гіжны марксістско-ԉеԋінскӧј ԏеоріјалыԍ вопросјас. Печаԏ понԁас кутны парԏіја воԇын ԍерјознӧј екзамен, і сіјӧ објазан выԃержітны сіјӧс чесԏӧн.

Ставсојузса Коммуԋісԏіческӧј (боԉшевікјас) парԏіјалыԍ історіја лӧԍӧԁӧм воԍтіс выԉ полоса ԏеореԏіческӧј поԃготовкаын, міјанлыԍ став каԁрјас каԉітӧмын. Парԏіјнӧј ԁа ԋепарԏіјнӧј боԉшевікјаслӧн каԁрјас завоԃітӧны пыԃыԍаԋ велӧԃны марксізм-ԉеԋіԋізм. Тајӧ зев важнӧј поԉіԏіческӧј ԃелӧын печатнӧј пропаганԁаӧс чукӧстӧма ворсны зев ыԫыԁ роԉ.

„Правԁа“, окԏабр 14-ӧԁ лун.

Комсомоԉецјас петкӧԁлӧны прімер

Кібра ԍіктса (Сыктыв рајон) Кіров ԋіма колхоз берԁса комсомоԉскӧј организаціјаын ставыс лыԃԃысԍӧ 19 комсомоԉец. Најӧ пӧшԏі ставныс колхознӧј проізвоԁство вывса ԁа вӧрлеԇан проізвоԁство вывса стахановецјас ԁа уԁарԋікјас.

Ԉеԋінскӧј комсомоллы 20 во тыран јубіԉеј кежлӧ комсомоԉецјас ԁа ԇоԋнас комсомоԉскӧј организаціја локтӧны гырыԍ вермӧмјасӧн. Став комсомоԉецјасыс тајӧ јубіԉеј кежлас лӧԍӧԁӧны проізвоԁственнӧј пӧԁаркіјас.

Комсомоԉец Југов Васіԉіј 4-ӧԁ поԉеводческӧј бригаԁаса брігаԃір таво став брігаԁајасыԍ меԁвоԇ ештӧԁіс урожај іԁралан уԫјас. Коԉӧм во Васа Југов кыскіс 2.200 кубометр вӧр. Таво сіјӧ бара-жӧ боԍтіс кӧсјысӧм—кыскыны 3.000 кубометр вӧр. Ԋекрасов Ԍемен ԍетіс кӧсјысӧм пӧрӧԁны 3.000 кубометр вӧр.

Комсомоԉец Тутрінов Ԍемен ԍетіс кӧсјысӧм сӧвтны 5.000 кубометр вӧр. Гырыԍ кӧсјысӧмјас боԍталісны комсомоԉецјас І. Коковкін, А. Субаров, І Кічігін, Наташа Максакова ԁа мукӧԁјас.

Комсомоԉскӧј организаціјаӧн котыртӧм ԁас морта комсомоԉскӧј брігаԁа уԫалӧ-ԋін вӧрын. Најӧ чесԏӧн пӧртӧны олӧмӧ асԍыныс боԍтӧм кӧсјысӧмјассӧ.

А. Тутрінов.

Пӧԁаркіјас Ԉеԋінскӧј комсомоллы

Кутам велӧԁчыны „отԉічно“ вылӧ

Сӧветскӧј чеԉаԃ—мірын меԁԍа шуԁа чеԉаԃ. Міјан вӧсна, чеԉаԃ вӧсна, тӧжԃысӧны парԏіја ԁа правіԏеԉство. Міјан вӧсна тӧжԃысӧ веԉікӧј Стаԉін. Тајӧ тӧжԃысӧмсӧ мі чувствујтам быԁ лун.

Мі, Выԉгорт среԁԋеј школаса піоԋерјас, VII классын велӧԁчыԍјас, велӧԁчан во завоԃітчӧмԍаԋ кӧсјысім велӧԁчыны сӧмын „хорошо“ ԁа „отԉічно“ вылӧ. Ԉеԋінскӧј комсомоллӧн 20 воԍа јубіԉеј кежлӧ велӧԁчӧмын мі шеԁӧԁім тӧԁчана вермӧмјас.

Бурміс піоԋерскӧј организаціјалӧн уԫ. ВЛКСМ рајком міјанлы ԍетіс бур вожатӧјӧс. Бӧрјім звеԋјевӧј вожатӧјјасӧс. Піоԋерскӧј уԫ кутіс ловԅыны.

Отр‘аԁлӧн ез вӧв знамја, горн, барабан, ԁа звеԋјевӧј флажокјас. Шуім ветлыны ВКП(б) рајкомса ԍекретар Ԍівков јорт ԁінӧ. Міјанӧс сіјӧ прімітіс бура. Мі віԍталім сылы бура, мыј міјанлы оз тырмы ԁа корім отсӧг.

Мӧԁ луннас міјанлы рајком ԍетіс ставсӧ, мыј вӧлі міјанлы колӧ. Мі ыԫыԁ ԋімкоԃпырыԍ прімітім поԁарӧк ԁа ԍетім піоԋерскӧј кыв—Ԉеԋінскӧј комсомоллӧн 20 воԍа јубіԉеј кежлӧ велӧԁчыны сӧмын „хорошо“ ԁа „отԉічно“ вылӧ. Тајӧ лоас міјан пӧԁарокӧн Ԉеԋінскӧј комсомоллы.

Выԉгорт среԁԋеј школа берԁса, Стаԉінԋіма отр‘аԁыԍ піоԋерјас.

Оз ло ԋіӧԏі второгоԃԋік

Ԉеԋінскӧј комсомоллы 20 во тыран јубіԉеј кежлӧ Волԍа НСШ-ын ԁа Ваԃыб начаԉнӧј школаын (Сыктыв рајон) велӧԁыԍјас ԁа велӧԁчыԍјас лӧԍӧԁӧны ԁостојнӧј поԃаркіјас.

Волԍа НСШ-са 7-ӧԁ классын велӧԁчыԍ З. І. Бобкова кӧсјысіс ԍԁајтны ПВХО ԁа ГСО значокјас вылӧ нормајас. Учіԏеԉ Пріјезжев ԍетіс кӧсјысӧм 1938-39 велӧԃан воын аслас классын шеԃӧԁны 100 прӧчента успевајемост ԁа ԋе імеітны ԋіӧԏі второгоԃԋікӧс.

Косԏін.

Менам лоӧ 5 значок

Ме велӧԃча Чухлӧм (Сыктыв рајон) НСШ-са 7-ӧԁ классын. Коԉӧм гожӧмын ме бура шојччі: вӧлі піоԋерскӧј лагерын. Піоԋерскӧј лагерын ме ԍԁајті кујім обороннӧј значок вылӧ нормајас. Ӧні менам морӧсын ӧшалӧны БГТО, ЈуВС, БГСО ԁа ПВХО значокјас.

Ԉеԋінскӧј комсомоллы 20 во тыран јубіԉеј кежлӧ ме сіԇ-жӧ, кыԇі і мукӧԁ јортјас, кӧсја лӧԍӧԁны ԁостојнӧј пӧԁарок комсомоллы. Тајӧ јубіԉеј кежлас ме кӧсја ԍԁајтны вітӧԁ обороннӧј значок вылӧ нормајас—ГСО вылӧ.

Саша Ԍеԉков.

Велӧԁӧны ԋеграмотнӧјјасӧс

Кулӧмԃінса, Кужса ԁа Ноԍімса начаԉнӧј школајасын (Кулӧмԃін рајон) велӧԁчыԍјас лӧԍӧԁчӧны ԁостојнӧја встреԏітны Ԉеԋінскӧј комсомоллы 20 во тыран јубіԉеј ԁа Веԉікӧј Окԏабрскӧј Соціаԉісԏіческӧј револуціјалыԍ 21-ӧԁ гоԁовщіна. Асланыс кӧсјысӧмјасын школајасын отԉічнӧја велӧԁчӧмкӧԁ щӧщ најӧ ԍетісны кӧсјысӧмјас велӧԁны ԋеграмотнӧј колхозԋікјасӧс ԁа колхозԋіцајасӧс.

Попова.

Комсомоԉецјасыԍ торјалӧмӧн

Рајісполком берԁса первічнӧј комсомоԉскӧј организаціја Выԉгортын лыԁԃысӧ нырнуӧԃыԍ организаціјаӧн. Окԏабр 15 лунӧ тајӧ организаціјаас муніс отчотно-выборнӧј собраԋіје. Организаціјаын сулалыԍ 19 комсомоԉецыԍ собраԋіје вылӧ воісны 16 морт.

Коміԏет собраԋіје кежлӧ лӧԍӧԁіс лӧԍыԁ помещеԋіје, тӧжԁысіс став мукӧԁ тор јылыԍ, но вунӧԁіс главнӧјсӧ—гӧтӧвітны комсомоԉецјасӧс. Комсомолка Шір‘ајеваӧс рајкомол прікрепітіс бура важӧн-ԋін тајӧ организаціјаас, но коміԏет сіјӧс боԍтіс учот вылӧ сӧмын собраԋіје воԇԇа лунӧ. Комсомоԉецјаскӧԁ торја беԍеԁајас устав јылыԍ, бӧрјысӧмјас куԅа інструкціја јылыԍ ез вӧв нуӧԁлӧма. Сы вӧсна собраԋіјеыс муніс улын акԏівносԏӧн, ԁа тырмытӧм организованносԏӧн. Веԍіг собраԋіјеса преԁԍеԁаԏеԉ, тырмымӧн опытнӧј комсомолка, ԍӧкыԁа справԉајтчіс аслас објазанностјасӧн.

Комсомоԉскӧј коміԏетлӧн отчот ез уԁовԉетворіт комсомоԉецјасӧс. Коміԏетса ԍекретар отчотын верміс сӧмын еԉасны уԫ омӧԉа мунӧм вылӧ, но зев еща верміс віԍтавны сы јылыԍ, мыј вӧчӧма комсомоԉецјасӧс ԁа ԋесојузнӧј томјӧзӧс воспітајтӧм куԅа.

Коміԏет отчотын слаб вӧлі поԉіԏіческӧј јоԍлуныс, еща вӧлі јӧз јылыԍ віԍталӧм. Отчотыԍ ԁа комсомоԉецјаслӧн ԍорԋіјасыԍ тыԁовтчіс, мыј коміԏет уԫаліс комсомоԉецјасыԍ ԁа ԋесојузнӧј томјӧзыԍ торјалӧмӧн, а рајкомол ԁа парторганізаціја тајӧ тырмытӧмторсӧ бырӧԁӧм куԅа коміԏетлы колана практіческӧј отсӧг ез ԍетны.

Собраԋіје вылын вӧлі парткомса шԉен Аԋіԍімова. Сылӧн ԍорԋіыԍ тыԁовтчіс, мыј парԏіјнӧј организаціја омӧԉа інԏересујтчӧма комсомоԉскӧј организаціја уԫӧн, абу веԍкӧԁлӧма сыӧн. Аԋіԍімова јорт верміс парткомӧс оправԁајтӧм могыԍ ыстыԍны сӧмын сы вылӧ, мыј комсомоԉскӧј коміԏетса ԍекретар Жіжев јорт ԁыр ез вај налы комсомоԉецјаслыԍ спісок. Сы ног артмӧ, мыј став веԍкӧԁлӧмыс лоӧ быԏԏӧ спісок імеітӧмын.

Комсомоԉецјас асланыс ԍорԋіјасын торја сувтлісны іԃејно-воспітаԏеԉнӧј уԫ бурмӧԁӧм вылӧ, комсомоԉскӧј овмӧсын пӧраԃок лӧԍӧԁӧм вылӧ. Комсомолка Јермакова 8 тӧлыԍ чӧж абу мынтылӧма шԉенскӧј взнос. Јермакова јорт уна во-ԋін сулалӧ комсомолын ԁа сылӧн сещӧм ԋеԃісціпԉіԋірованност петкӧԁлӧмыс зев тӧԁчана, но комсомоԉскӧј коміԏет веԍіг абу обсуԃітлӧма сылыԍ поступоксӧ. Шір‘ајева јорт сувтліс ԃетскӧј јасԉіын імеітчыԍ безобраԅіјејас вылӧ.

Собраԋіје прімітіс практіческӧј преԁложеԋіјејас, мыј вӧчны коміԏет выԉ составлы.

Комсомоԉскӧј коміԏетӧ собраԋіје гусӧн гӧлӧсујтӧмӧн бӧрјіс віт мортӧс ԁа сіԇ-жӧ бӧрјіс кујім ԃеԉегатӧс рајоннӧј комсомоԉскӧј конференціја вылӧ.

Тајӧ Сыктывԃін рајонын меԃвоԇԇа отчотно-выборнӧј собраԋіје, і рајкомолса веԍкӧԁлыԍјаслы колӧ вӧчны асланыс вывоԁ, мыј отчотно-выборнӧј собраԋіјејас гӧтӧвітӧмӧн колӧ веԍкӧԁлыны бура, бура інструкԏірујтны улысса акԏівӧс, ԍетны налы быԁлуња отсӧг, мыј собраԋіје кежлӧ колӧ меԁвоԇ гӧтӧвітны быԁ комсомоԉецӧс, меԁым најӧ вӧліны собраԋіје вылын кӧԅаінјасӧн.

Уԉјанов.

ОТВАГАЛӦН ԀА МУЖЕСТВОЛӦН ПРІМЕР

Штурман Маріна РАСКОВА.

ӦТНАС ТАЈГАЫН

Коԉіс ԋекымын ԍекунԁ, і вот оз-ԋін кыв мотор, і ԇескыԁ, картајасӧн ӧшлӧм штурманскӧј кабіна пыԃԃі—помтӧм возԁушнӧј океан. Гӧгӧр лӧԋ, сӧмын тӧв шуԏлалӧ пеԉјасын. Пыр матынжык і матынжык руӧн шымыртӧм му... Нӧшта зԁук—і, парашјутлыԍ стропајассӧ ловкӧја зелӧԁӧмӧн, Маріна Раскова леччіс му вылӧ. Гӧгӧр кујліс угр'умӧј, чӧволыԍ тајга.

Ставыс тајӧ лоіс ԍенԏабр 25 лунԍа асылын, ԋекымын мінут воԇжык сыыԍ, кыԇі „Рӧԃіна" самоԉот масԏерскӧја пукԍіс тајежнӧј вӧрӧ вошӧм вущкӧԍ ԋур вылӧ.

Тајӧ ԋурсӧ сӧмын ԍекун[illegible]а аԇԇыліс Раскова, самоԉотлыԍ ԉук вестігӧн [illegible] улӧ чеччыштігӧн. Ылӧԇ-ӧ сіјӧс нуіс самоԉотсаԋ? Кытчӧ сіјӧ леччіс? Ԋекоԁ ез вермы вочавіԇны сылы. Тајгаын вӧлі лӧԋ, јӧзтӧм. Тајӧ глухӧј местајасас веԍіг гежӧԁа тувтчавліс охотԋіклӧн кок.

Маріна віԁлаліс куртка ԏепјассӧ. Пԉіткаӧн-жынјӧн шоколаԁ. Істӧг. Револԉвер. 18 патрон. Со і став запасјасыс!

„Ԋінӧм, ола",—мӧвпыштіс ӧтнас том нывбаба.

Сіјӧ віԇӧԁліс гӧгӧр. Топыԁ ԍԏенаӧн сулаліс тајга. Мунны веԍкыԁа, ԉібӧ, гашкӧ, веԍкыԁвыв? Тајгаын тујјас абуӧԍ, і пујасыԍ он аԇԇы стрелкаа табԉіцајас...

І век-жӧ Маріна мӧԁӧԁчіс... Сіјӧ решітіс мыјӧ кӧԏ сіјӧ оз сувт воны самоԉот ԁорӧԇ, аԇԇыны асԍыс пӧԁруга—ԉотчіцајассӧ. Тӧԁтӧм тајежнӧј пріроԁакӧԁ ӧтнас коԉӧмӧн, Раскова ез шӧјӧвош. Ічӧтсаԋ сіјӧ раԃејтіс брӧԃітны вӧрӧԁ, кывзысны корјас шумӧ, набԉуԁајтны лебачјаслыԍ, наԍекомӧјјаслыԍ олӧмсӧ. Сіјӧ ез пов боԍтны кіас ужјасӧс, повтӧг віԁлаліс ԉагушајасӧс. Крылатскоје, Іԉјінскоје, Усово,—кущӧм чуԃеснӧј Москва берԁса местајасті ветлӧԁліс Маріна, кор вӧлі ічӧԏік нывкаӧн! Школаын сіјӧ увԉекајтчіс јеԍтествознаԋіјеӧн, вӧліс біологіческӧј кружокса преԁԍеԁаԏеԉӧн. Турізм ԁінӧ, спорт ԁінӧ страԍт коԉіс сылӧн ӧнӧԇ. Сіјӧ отԉічнӧја сынӧ, варччӧ. Тајӧ тулыснас сіјӧ ԋекымыныԍ варччыліс ӧтарӧ і мӧԁарӧ Ԍевастопоԉскӧј бухта.

*

Коԉіс-ԋін ԋекымын лун, кыԇі Маріна Раскова ез кывлы морт гӧлӧс. Кӧні-жӧ ӧні сылӧн пӧԁругајасыс? Кыԇі пукԍіс самоԉот? Сіјӧ тӧԁіс міјан соціаԉісԏіческӧј рӧԃінаын јӧз—меԁԍа ԁрагоценнӧј капітал, і „Рӧԃіналыԍ" екіпаж корԍӧны і сынӧԁ вывԍаԋ і мусаԋ. Ез, сіјӧ ез чувствујт асԍӧ ӧгнасӧн, еновтӧмӧн. Сылы сӧмын вӧлі колӧ ӧԁјӧжык аԇԇыны ԍеребрістӧј лебач, коԁ вылын најӧ лебісны 6.000 сајас кілометр асланыс страна просторјас веԍтті. Коԁі тӧԁӧ, кымын заманчівӧј лебԅӧм нӧшта вӧчасны сіјӧ чуԃеснӧј машіна вылас кујім пӧԁруга!

Піԋјассӧ топыԁа курччӧмӧн, фіԅіческӧј слабоԍтлы ԍетчытӧг, кынмӧмӧн ԁа кӧмтӧг (ӧԏі меховӧј сапӧгсӧ вӧлі воштӧма парашјутӧн чеччыштігӧн), отважнӧј нывбаба муніс воԇӧ. Сіјӧ уԅліс (поԅӧ-кӧ вӧлі шуны уԅӧмӧн настороженнӧја вуграла состојаԋіје) пу улын. Мукӧԁ ԁырјіыс Раскова уԅан інӧ матыстчылісны кортӧм гӧԍтјас. Раскова лыјліс сынӧԁӧ. Ошјас пышјісны. Асывјасын, утоміԏеԉнӧј тујӧ мӧԁӧԁчігӧн, Маріна курччыштліс шоколаԁлыԍ ічӧԏік тор. Мукӧԁ ԁырјіыс сіјӧ аԇԇыліс щакјас, пелыԍ. Јона коліс јуны. Но јуны ковмыліс сӧмын гуԁыр ԁа курыԁ ԋур ва.

Ԃасӧԁ лунас Раскова кыліс моторлыԍ шум. Тајга веԍтын ԋӧжјӧнԇі кыщлаліс самоԉот. „Корԍӧны"!—југԋітіс јурас.

Коԉіс нӧшта ӧԏі лун. Расковалӧн вынјасыс бырісны часыԍ-часӧ, но сіјӧ крепыԁа кутіс асԍӧ кіјасас, ез сԁавајтчы ԁа муніс воԇӧ. Рӧмԁіс. Ԃруг пујас сајсаԋ југԋітісны самоԉотлӧн ԍеребрістӧј борԁјасыс. Ез вевјав сіјӧ вӧчны нӧшта ԋекымын воԍков, кыԇі сынӧԁын кылісны раԃлан горӧԁӧмјас:

— Маріна! Марінка!

Муԇӧм, кок јылас муртса кутсыԍ нывбабалы паныԁ ускӧԁчісны Ваԉенԏіна Грізоԁубова ԁа Поԉіна Оԍіпенко. Пӧԁругајас крепыԁа кутчыслісны.

А. ԌЕԈІГЕР.

КОМАНԃІР

Самоԉот муніс асыв-вој вылӧ. Завоԃітчіс лебԅӧмлӧн мӧԁ суткі.

Вӧлі рӧмыԁ арԍа асыв. Кымӧрјас костӧԁ „Рӧԃінаса" команԃір Грізоԁубова аԇԇыліс щем таежнӧј вӧрӧн тупкысӧм сопкајас. Ԋекымын час сіјӧ нуӧԁіс самоԉот сԉепӧј лебԅӧмын.

Моторјас ужалісны ԇірԁалана меԁбӧрја мінутӧԇыс. Но бенԅін помаԍіс, ԁа колӧ вӧлі пукԍыны.

Самоԉот леччіс. Сіјӧ лебԅіс ӧні гежӧԁ тајга веԍтӧԁ, пујас костӧԁ тыԁаліс вјазкӧј ԍӧԁ ԋур.

Сіјӧ мінутас команԃірӧс шымыртіс беспокојство. Меԁԍа еща сіјӧ тревожітчіс ас вӧснаыс. Но воԇын, воԇӧ петыԍ штурманскӧј рубкаын, пукаліс Маріна Раскова. Ԋур вылӧ пукԍігӧн главнӧј уԁарыс верміс воны рубка вылӧ...

Грізоԁубова гіжіс Маріналы лакоԋіческӧј запіска: „Мунам пукԍыны, колӧ чеччыштны!"

Тајӧ ԋоԉ прӧстӧј кывјас вӧлі віԍталӧма унатор: чуткӧј тӧжԁысӧм јорт ԁа пӧԁруга јылыԍ, сіјӧ олӧм вӧсна ԋежнӧј беспокојство. І Маріна Раскова, асԍыс команԃірсӧ гӧгӧрвоӧмӧн, чеччыштіс кык кілометр вылнасаԋ...

Ԋӧԏі мінут кежлӧ самообладаԋіје воштытӧг, Грізоԁубова воԇӧ нуӧԁіс самоԉот. Пыр улӧжык, улӧжык...

Кыԇі пукԍыны? Самоԉотса команԃір мӧвпалӧ: леԇны-кӧ шассі, то пукԍігӧн кӧԉӧсајас пыр-жӧ ԍібԁасны ԋурӧ, тормоԅітасны. Самоԉот путкыԉтчас ԁа жугалӧ. І Грізоԁубова повтӧг решајтӧ пукԍыны, кӧԉесајас леԇтӧг.

Штурвал топыԁа кутӧмӧн, сіјӧ бура віԇӧԁӧ воԇӧ. Резкӧј толчок, ԋајт куԅа ісковтӧм. Прімертӧм пукԍӧм вӧчӧма ԇірԁалана!

Моторјас лаԋтісны. Муԇӧм Грізоԁубова ԁа Оԍіпенко петісны самоԉотыԍ.

— Маріна...—ԋӧжјӧ шуіс Грізоԁубова.—Мыј Марінакӧԁ?...

Мунісны лунјас ԁа пемыԁ Ԃаԉԋе-Восточнӧј војјас. Пемыԁын машіна ԁінӧ матыстчылісны ошјас ԁа шӧјтісны гӧгӧр. Уԅны вӧлі пӧшԏі оз поԅ. Ԉотчіцајас повԅӧԁлісны ԅверјасӧс лыјԍӧмӧн. Грізоԁубова шуіс:

— Колӧ лоны осторожнӧјӧн: раԋітчӧм ош вермас жугӧԁлыны самоԉот...

Героіԋајас вӧліны чорыԁа уверенӧԍ, мыј најӧс корԍӧны ԁа објазаԏеԉнӧ аԇԇасны. Најӧс беспокоітіс сӧмын Маріна јылыԍ мӧвп.

Кысԍісны лунјас ԁа војјас. Ԉотчіцајас взволнованнӧја віԇӧԁісны вӧрӧ, Расковаӧс віччыԍӧмӧн. Меԁвоԇ сіјӧс вӧлі аԇԇӧма ылыԍ ерԁ вылыԍ самоԉотса команԃірӧн.

Маріна!—раԁпырыԍ горӧԁіс Грізоԁубова ԁа котӧрӧн ускӧԁчіс паныԁ.

„Рӧԃіна" корабԉса команԃір Ваԉенԏіна ГРІЗОԀУБОВА.

Пілот Поԉіна ОԌІПЕНКО.

СІЈӦ ОЛӦМЛӦН МЕЧТА

Југԁігӧн, јуԉскӧј лунјасыԍ ӧԏікӧ, ԍеребрістӧј машіна „МП-1" кыпӧԁчіс Чернӧј море веԍтын ԁа мӧԁӧԁчіс војвылӧ. Штурвал сајын пукаліс, екіпажса команԃір ԉотчіца Поԉіна Ԃеԋісовна Оԍіпенко.

Лун завоԃітчіс Крымын. Сіјӧ вӧлі тыр опасноԍтјасӧн, сіјӧ муніс гымын, лымјалігӧн, тајга веԍтті, Белӧј море берег веԍтті. Увереннӧја нуӧԁіс машіна Поԉіна Оԍіпенко. Помаԍіс тајӧ замечаԏеԉнӧј луныс Белӧј море берегјас ԁорын. Ԉотчіцајас сувтісны му вылӧ. Самоԉотса команԃір Оԍіпенко матыстчіс мікрофон ԁорӧ, меԁым вочавіԇны пӧԍ чолӧмалӧмјас вылӧ.

—Талун асывнас,—шуіс сіјӧ,—мі вӧлім лунвыв море вылын, а ӧні тіјан пӧвсын, Аркԏіка воротајас ԁорын. Міјан ічӧԏік переԉот помалӧма.

Коԁкӧ јуаліс сіјӧс:

—Мыјла ічӧԏік переԉот?

Сіјӧ сен-жӧ вочавіԇіс:

—Ԃа сы вӧсна, мыј сіјӧ муніс сӧмын ԁас час ԁа жын, а мі вермам лебавны унжык ԁа ылӧԇжык...

Кор Поԉіна аслас бојевӧј пӧԁругајаскӧԁ—Вера Ломакокӧԁ ԁа Маріна Расковакӧԁ—бӧр воіс стоԉіцаӧ, вокзал вылын встречајтыԍјас пӧвсыԍ сіјӧ аԇԇіс Ваԉенԏіна Грізоԃубоваӧс ԁа сен-жӧ јуаліс сылыԍ:

—Но кыԇі?

Ваԉенԏіна гӧгӧрвоіс јуалӧмсӧ. Пӧԁругасӧ кутлӧмӧн, сіјӧ віԍталіс гусӧн сылы:

— Ставыс пӧраԁокын, ем разрешеԋіје.

Ваԉенԏіна Грізоԃубовакӧԁ ԁа Маріна Расковакӧԁ ӧтлаын Оԍіпенко решітіс вевтыртны ылӧ лебԅӧм куԅа міровӧј женскӧј рекорԁ.

І, кыԇі пыр, муԇлытӧм, енергічнӧј, сіјӧ пыр-жӧ кутіс лӧсӧԁчыны выԉыжыԁ пукԍывтӧм лебԅӧм кежлӧ.

Сіјӧ лебалӧ і лунын, і војын, і јаснӧј повоԃԃа ԁырјі, і пасмурнӧј лунӧ. Колӧ велавны ԉубӧј повоԃԃаӧ.

—Ԍібірын вермас нӧшта і ԋе сіјӧ лоны,—шуӧ сіјӧ.

Тащӧм Поԉіна Оԍіпенко. А-ӧԁ во кӧкјамыс сајын сіјӧ вӧлі нӧшта ԋекоԁӧн тӧԁтӧм, малограмотнӧј нывкаӧн.

—Ӧтчыԁ (сіјӧ вӧлі 1929 воԍа гожӧмын),—віԍталӧ Поԉіна Оԍіпенко,—міјан колхоз ԁінӧ случајнӧ пукԍіс „У—1". Сіјӧ вӧлі прӧсԏӧј, важыԋік учебнӧј машіна. Ме меԃвоԇԇаыԍ олӧмын аԇԇі самоԉот. Буреш тані, самоԉот борт ԁінын, менам чужіс мечта сынӧԁ јылыԍ, і ме гораа шуі.

—Лоа ԉотчіцаӧн!

Секі Поԉіна вӧлі-ԋін парԏіјаса шԉенӧн ԁа аслас кӧсјӧм јылыԍ лоны ԉотчіцаӧн віԍталіс коммуԋістјаслы. Парԏіјнӧј оргаԋізаціја отсаліс сылы пырны ԉотнӧј школаӧ.

Во мысԏі сіјӧ успешнӧја помаліс школа ԁа получітіс војеннӧј ԉотчіклыԍ званіје. Сіјӧс назначітісны Краснӧј Армијаса ӧԏі авіаціоннӧј частӧ.

1936 воԍа ԍор арын сіјӧ ӧԏі лебԅылӧмын кыпӧԁчіс 9.100 метр вылнаӧ. Коԉіс ԋекымын тӧлыԍ, і Поԉіна Оԍіпенко кыпӧԁчӧ гіԁроплан вылын грузтӧг сещӧм жужԁа вылӧ, кӧні ԋӧԏі нывбаба нӧшта ез-на вӧв. Тајӧ сылӧн первој межԁунароԁнӧј рекорԁ. Коԉіс кык суткі, і Поԉіна ӧԏі і сіјӧ-жӧ лунӧ вӧчіс поԁраԁ, ӧԏі бӧрԍа мӧԁӧс, кык мужԁунароԁнӧј рекорԁ.

Бура лӧсӧԁчӧм бӧрын Поԉіна Вера Ломакокӧԁ ԁа Маріна Расковакӧԁ ӧтлаын вӧчіс лебԅӧм Ԍевастопоԉсаԋ Архангеԉскӧ. Тајӧ вӧлі Оԍіпенколӧн ԋоԉӧԁ межԁунароԁнӧј рекорԁ.

Ԉотчікјас, коԁјас ужалӧны Поԉіна Оԍіпенкокӧԁ, ԋе ӧтчыԁ шулісны сылы:

— Кӧрт морт те, Поԉіна!

Најӧ вӧліны правӧԍ. Сіјӧ ԋе ӧтчыԁ ԁокажітіс, мыј кужӧ венны ԍӧкыԁлунјас ԉубӧј ԉотчік-мужчінаыԍ ԋе омӧԉжыка.

Ԋе прӧста Москваыԍ Ԃаԉԋеј Востокӧ муныԍ „Рӧԃіна" самоԉот екіпажлӧн героіческӧј тројкаын вӧлі отважнӧј ԉотчіца, Краснӧј Армијаса капітан, Ново-Спасовка ԍіктыԍ нывбаба-герој—Поԉіна Оԍіпенко.

В. СНЕГОВ.

ԃісціпԉіна ԇугыԍјас

Ԉеԋінскӧј комсомол уставын гіжӧма:.. „комсомоԉец петкӧԁлӧ уж ԁінӧ соціаԉісԏіческӧј отношеԋіјеԉыԍ прімер, ԍуса віԇӧ соціаԉісԏіческӧј собственност, тышкаԍӧ хуԉігаԋітӧмкӧԁ, јуӧмкӧԁ, реԉігіознӧј преԁрассуԁок коԉасјаскӧԁ, нывбаба ԁінӧ ԋетоваріщескӧј отношеԋіјекӧԁ“.

Комсомолка Маԉцева јорт, учіԏеԉԋіца, коԁі велӧԁӧ Оԇол ԍіктса (Сыктывԁін рајон) начаԉнӧј школаын, Ԉеԋінскӧј комсомол раԁјасӧ пыравліс 1931 воынԋін. Ԃерт сіјӧ бура-ԋін тӧԁӧ комсомоллыԍ уставсӧ. Но аслас повеԃеԋіјенас Маԉцева јорт марајтӧ Ԉеԋінскӧј комсомоллыԍ ԋімсӧ. Сіјӧ щӧкыԁа јулывлӧ віна, коԁ јурӧн волывлӧ лыԃԃыԍан керкаӧ, кӧні сіјӧ щӧщ ужалӧ ізбачӧн.

Маԉцева јорт вылӧ віԇӧԁӧмӧн јуӧны і мукӧԁ комсомоԉецјас. Комсомоԉец А. Маԉцев щӧкыԁа јуӧ ԁа хуԉігаԋітӧ.

Комсомоԉецјас пӧвсын јуӧмјас щӧкыԁ јавԉеԋіје, но ԋіӧԏі случај ез-на разбірајтлы комсомоԉскӧј коміԏет ԁа собраԋіје. Тајӧн мірітчыны оз поԏ. Јуӧмјас ԁа хуԉігаԋітӧм ԁолжен аԇԇыны чорыԁ отпор комсомоԉскӧј оргаԋізаціјаԍаԋ.

Віԇӧԁыԍ.

Краснӧј крест оргаԋізаціја оз ужав

Віԅін среԃԋеј школа берԁын (Сыктыв рајон) ем Краснӧј крест ԁа Краснӧј полумеԍац обшществолӧн оргаԋізаціја. Школаын ем ԁас сајас шԉен, но најӧ сӧмын мынтӧны шԉенскӧј взносјас. Ԃа і мынтӧныԍӧ омӧԉа, сы вӧсна, мыј ԋекоԁ оз веԍкӧԁлы оргаԋізаціјанас. Краснӧј крест ԁа Краснӧј полумеԍац рајсӧветын ужалӧ Томова јорт, но сіјӧ ԋемтор оз вӧч, сӧмын веԍшӧрӧ бостӧ госуԁарственнӧј сӧм.

Каԁ-ԋін мӧвпыштны тајӧ вунӧԁӧм участок јывсыԍ ԁа заставітны ужавны тајӧ обшществоса веԍкӧԁлыԍјассӧ.

Морокін.

Маԉевлӧн беспечност

Матысмӧ Ԉеԋінскӧј комсомоллӧн 20 воԍа јубіԉеј. Комсомоԉскӧј оргаԋізаціјајас ԁа комсомоԉецјас ыжыԁ кыпыԃлунӧн лӧԍӧԁчӧны тајӧ јубіԉеј кежлас. Најӧ ԁостојнӧј поԃаркіјасӧн кӧсјӧны пасјыны тајӧ славнӧј јубіԉејсӧ. Сӧмын Аныб ԍіктса (Шојнаты рајон) „Краснӧј знамја“ колхоз берԁса комсомоԉскоj оргаԋізаціјаын ԋекущӧм лӧԍӧԁчан уж оз мун.

Комсомоԉскӧј оргаԋізаціјаса ԍекретар Маԉев јорт беспечнӧј уж вӧсна ԇоԋ квајт тӧлыԍ чӧжӧн ез вӧв нуӧԁӧма ԋіӧԏі комсомоԉскӧј собраԋіје. Поԉітшкола сіԇ-жӧ оз ужав, тајӧ каԃнас вӧлі сӧмын ӧԏі заԋаԏіје. Комсомоԉецјас кӧсјӧны участвујтны оборонӧј кружокјасын, но оборонӧј уж сувтӧԃӧмын Маԉев јорт асԍыс воԇмӧстчӧмсӧ оз петкӧԁлы.

Омӧԉа отсалӧ тајӧ оргаԋізаціјаыслы і Шојнатыса ВЛКСМ рајком, коԁі оз тӧԁ мыј вӧчԍӧ оргаԋізаціјаас.

Піменов.

Мао Цзе-ԁун—кітајскӧј республіка особӧј рајонса правіԏеԉствоын јуралыԍ.

Јапоԋецјас воштісны 5.000 морт

ЛОНԁОН, 16. Бріԏіш Јунајԏеԁ пресса гонконгскӧј корреспонԃент јуӧртӧ, мыј бӧрја свеԃеԋіјејас серԏі, кітајскӧј војска бостісны јапоԋецјас кыԍ ԋеыжыԁ кар Тамшуј (Лунвыв Кітајын, Біас заԉівсаԋ 15 кілометр војвылын). Сіјӧ кар вӧсна тышјасын јапоԋецјас воштісны віӧмӧн ԁа раԋітӧмӧн 5.000 мортӧс.

Троцкістско-фашістскӧј банԁа вылын процесс

БАРԌЕЛОНА, 16. Тӧрыт ПОУМ-лӧн троцкістско-фашістскӧј банԁа процесс вылын ԁопросітісны бӧрја поԁсуԃімӧј Ребуԉӧс, поумовецјас оргаԋізаціјаса главарјас пӧвсыԍ ӧԏіӧс. Міровӧј војна ԁырјі Ребуԉ кујім во оліс Германіјаын, а бӧрја каԃнас нуӧԁіс гуԍа сорԋітчӧмјас Паріжын ԁа Мекԍікаын фашістско-троцкістскӧј группајаскӧԁ.

Кітајын војеннӧј ԃејствіјејас

ЛУНВЫВ КІТАЈЫН

Јапонскӧј ԃесант, коԁі чеччіс Біас заԉівын, тӧрыт бојӧн бостіс Тамшуј кар (Вејчжоусаԋ рытыв-лунвылын). Кітајскӧј војска еновтісны карсӧ сӧмын јапоԋецјасӧн кык суткі чӧж сіјӧс чорыԁа бомбарԃірујтӧм бӧрын. Уԉічвывса бојјас ԁырјі јапоԋецјас воштісны І ԍурс мортӧс. Јапоԋецјас воԇӧ наступајтӧны кар вылӧ. Ԍурс морт лыԁа ӧԏі јапонскӧј колонна нуӧԁӧ наступԉеԋіје Тамшуԋсаԋ Ԍанԁун вылӧ (Вејчжоусаԋ лунвылын). Мӧԁ колонна наступајтӧ Піншаԋсаԋ Мааԋ вылӧ (Вејчжоусаԋ асыввылын). Кітајскӧј војска, поԃкрепԉеԋіје бостӧм бӧрын вужјісны контрнаступԉеԋіјеӧ. Најӧ нуӧԁӧны јапоԋецјаслы паныԁ ԃејственнӧј воԇсасӧм.

Јапонскӧј авіаціја воԇӧ жаԉіттӧг бомбарԃірујтӧ Гуанԁуԋ провінціјаса зашщітіттӧм наԍеԉеннӧј пунктјас. Октабр 14 лунӧ наԉӧтјасын участвујтіс 102 јапонскӧј бомбарԃіровщік, коԁјас шыбытісны 450 бомба. 50 бомба вӧлі шыбытӧма Кантон-Коулунскӧј ԁа 100—Кантон-Хаԋкоускӧј кӧрттујјас вылӧ. Октабр 15 лунӧ јапоԋецјас бомбарԃірујтісны Вејчжоу-Кар вылӧ вӧлі шыбытӧма 100 сајас бомба. Віӧма ԁа раԋітӧма 100 мортӧс.

ЦЕНТРАԈНӦЈ КІТАЈЫН

Бејпін-Хаԋкоускӧј кӧрттуј вылын, Хаԋкоусаԋ војвылын, кітајскӧј војска чорыԁ бој бӧрын еновтісны Ԍіԋјан кар ԁа мунісны гӧрајасӧ, коԁјас сулалӧны Ԍіԋјансаԋ рытыв-лунвылын ԁа асыв-лунвылын. Бојјас нуӧԁԍӧны воԇӧ.

Цԅуцԅан-Хаԋкоу ԉіԋіја вылын октабр 15 лунӧ јапоԋецјас арԏіԉԉеріја ԁа авіаціја отсӧгӧн чеччӧԁісны ԍурс морта ԃесант Маошаԋсы рајонӧ (Јанцзы војвыв берег вылын).

Луншаԋпу рајонын (Ԃеаԋсаԋ војвылын) мунӧны чорыԁ бојјас. Ԍурс гӧгӧр морт лыԁа јапонскӧј колонна паніс наступԉеԋіје рытыввыв направԉеԋіјеын. Но кітајскӧј војскалӧн упорнӧја воԇсасӧм сувтӧԁіс јапонскӧј наступԉеԋіјесӧ.

* *
*

„Чајна пресс“ гаԏет јуӧртӧм серԏі, Цінԁаоӧ быԁлун локтӧны Јапоԋіјаыԍ кык-кујім транспорт војскаӧн.

Іспаԋіјаса фронтјас вылын

АСЫВВЫВ ФРОНТ

Оборона куԅа іспанскӧј міԋісԏерство јуӧртӧ, мыј октабр 15 лунӧ Ебро ју рајонын вӧлі ԋеыжыԁ акԏівност сухопутнӧј вынјаслӧн. Республіканскӧј авіаціја вӧчаліс развеԃываԏеԉнӧј ԁа патруԉнӧј лебалӧмјас, прӧԏівԋік усласӧмыԍ республіканскӧј ԉіԋіјајас віԇӧмӧн. Лунлӧн первој жынјын італо-германскӧј авіаціјакӧԁ сынӧԃвывса тышјасын республіканскӧј ԉӧтчікјас уԍкӧԁісны прӧԏівԋіклыԍ 3 самоԉот. Сыԍ кынԇі вӧлі јона повреԃітӧма кык германскӧј істребіԏеԉ. Республіканскӧј авіаціја воштіс ӧԏі самоԉот, кытыԍ ԉӧтчікыс лечіс паращјут вылын. Лун помаԍігас республіканскӧј ескаԁріԉјајас суӧԁісны італјанскӧј самоԉотјаслыԍ сојеԃіԋеԋіје ԁа атакујтісны сіјӧс. Ԋекымын самоԉот вӧлі уԍкӧԁӧма, но уԍкӧԁӧм італјанскӧј самоԉотјаслыԍ стӧч лыԁсӧ своԃка лӧԍӧԁіг кежлӧ абу-на вӧлі установітӧма. Республіканскӧј самоԉотјас, коԁјас вӧчісны тајӧ операціјасӧ, бӧр мунісны асланыԍ базајас вылӧ ԋевреԃімӧјӧн.

Мукӧԁ фронтјас вылын положеԋіјеыс важ коԃыс.

Октабр 15 лунлы паныԁа војын італјанскӧј гіԁросамоԉот шыбытіс ԋекымын бомба Барԍелона порт рајонӧ. Фашістскӧј самоԉот вӧлі ӧԁјӧ вӧтлӧма республіканскӧј істребіԏеԉјасӧн. Італјанскӧј авіаціја уԍкӧԁчыліс сіԇ-жӧ Ваԉенԍіја вылӧ ԁа Каталоԋіја побережје пӧлӧнса ӧткымын наԍеԉоннӧј пунктјас вылӧ. Гражԃанскӧј јӧз пӧвсын емӧԍ жертвајас. Ваԉенԍіја вылӧ уԍкӧԁчылігӧн фашістскӧј бомбајасӧн портын вӧлі повреԃітӧма кујім англіјскӧј торговӧј суԁно, коԃјасыԍ ӧԏіыс вӧјі.

Отв. реԁактор

Г. І. ТОРЛОПОВ.

Кітајын војеннӧј ԃејствіјејаслы краткӧј обзор

Главнӧј војеннӧј ԃејствіјејас ӧні мунӧны Центраԉнӧј Кітајын. Основнӧј фронт мунӧ Јанцы ју пӧлӧн.

Шанхај ԁа Нанкін бостӧмӧн, јапоԋецјас ӧні наступајтӧны Хаԋкоу вылӧ. Наступԉеԋіјелӧн цеԉ—сіјӧ важнӧј торгово-промышԉеннӧј центркӧԁ щӧщ бостны сыкӧԁ орчча карјас Учан (Хубеј провінціјалӧн стоԉіца) ԁа Хаԋјан, кӧні сосреԁоточітӧма војеннӧј завоԁјас.

Хаԋкоу-Учан-Хаԋјан рајон бостӧм вылӧ шыбытӧма 200 ԍурс лыԁа арміја, уна авіаціја ԁа 100 гӧгӧр војеннӧј корабԉ.

Јапоԋецјас асланыԍ частјаслыԍ ԃејствіјејас јона комбіԋірујтӧны Јанцзы ју берег пӧлӧн ԃесантнӧј операціјајасӧн, секі кор кітајецјас вермӧны сӧмын ԃејствујтны му вылын ԁа сынӧԁсаԋ: флот налӧн абу.

Сещӧм ыжыԁ вынјас ԁа преімуществојас вылӧ віԇӧԁтӧг, јапоԋецјас воԇӧ мунӧны јона ԋӧжјӧ. Бӧрја кык тӧлысӧн најӧ мунісны шӧркоԃа ӧԏі кілометрӧн суткі. Ставыԍ-жӧ Хаԋкоу вылӧ похоԁ завоԃітчӧмсаԋ коԉіс 4 тӧлыԍ.

Тајӧ—кітајецјас упорстволӧн ԁа акԏівнӧј воԇсасӧмлӧн резуԉтат: налӧн авіаціја ԁа берегвывса арԏіԉԉеріја бырӧԁісны прӧԏівԋіклыԍ ԋекымын ԁас бојевӧј суԁно. Уна ԃесантнӧј парԏіја вӧлі вӧјтӧма. Му вывса частјас ез ӧтчыԃ вужлыны контратакаӧ ԁа шыбытлыны прӧԏівԋікӧс бӧр.

Јанцзы јулӧн лунвыв ԁа војвыв берегјас вывса бојјасын (Жујчан ԁа Ԏаԋцзянчжен рајонјасын) јапоԋецјас воштісны став состав жынсыԍ унжык, і сӧмын тајӧ лунјасӧ Ԃеаԋ ԁорын бырӧԁӧма налыԍ „мешӧкӧ“ веԍкалӧм кык брігаԁа—20.000 салԁат.

Ӧні, асԍыс меԁса раԃејтана маԋевр прімеԋајтӧмӧн, јапонскӧј команԁоваԋіје зілӧ кыщавны кітајскӧј војска, коԁі ԁорјӧ Хаԋкоуӧ локтан тујјас.

Сы могыԍ јапоԋецјаслыԍ веԍкыԁвыв крылосӧ мӧԁӧԁӧма Ԍіԋјанчжоу вылӧ (Хаԋкоуыԍ војвылын), а шујгавывсаыс наступајтӧ Ԍіԋгочжоулаԋ (Хаԋкоуыԍ лунвылын).

Бој бӧрын кітајецјас еновтісны Ԍіԋјанчжоу ԁа вешјісны лунвылӧ Хаԋкоу сајӧԁыԍ Ԃабешаԋ хребет гӧрајасӧ.

Меԁым пӧԁлавны артмыны завоԃітчыԍ „кԉӧшщі“, јапоԋецјаслӧн веԍкыԁвыв крылолы лоӧ вужны горнӧј кр‘аж Ԃабешаԋ вомӧн. Сені механіԅірованнӧј среԁствојас прімеԋајтны Ԃерт лоӧ јона сӧкыԁ. Сыԍ кынԇі, кітајецјасӧн гӧрајасын стрӧітӧма вынјӧра укрепԉеԋіјејас ԁа тупкӧма Хаԋкоуӧ нуӧԁан став тујјассӧ.

Хаԋкоуыԍ лунвылын кітајецјас воԇӧ сетӧны јапоԋецјаслы енергічнӧј сопроԏівԉеԋіје.

Јанцы ју пӧлӧн фронтвывса операціјајасыԍ кынԇі, торја вніманіје бостӧ јапоԋецјаслӧн Лунвыв Кітајӧ Кантон ԁа Кантон—Коулунскӧј кӧрттуј бостӧм могыԍ пырӧм.

Біас заԉів берегын, Гонконгыԍ асыв-војвылын, Піԋшаԋ рајонын ԁа ԋекымын мукӧԁ пунктјасын јапоԋецјас чеччӧԁісны ԋекымын гырыԍ ԃесант.

Ԋіԋшаԋ ԁа Таншуј (Вејчжоуыԍ асыв-лунвылын) бостӧмӧн, јапоԋецјас вӧлі наступајтӧны воԇӧ војвывлаԋ. Кітајецјас, поԁкрепԉеԋіје получітӧм бӧрын, вужјісны контрнаступԉеԋіјеӧ ԁа мырԃԃісны Тамшуј. Јапоԋецјас бостісны гырыԍ воштӧмјас.

Лунвыв Кітајӧ пырӧм, коԁі ем Кітајын јапонскӧј агреԍсіјалӧн выԉ етап, вӧчӧ тӧԁчана ушщерб Англіја ԁа США інԏересјаслы.

Обстановка характерізујтӧм вылӧ тӧԁчанаӧс Гонконг, ԁа Фіԉԉіппінскӧј ԁіјас рајонӧ США-са ԁаԉневосточнӧј флоԏіԉіја частјаслӧн воӧм, а сіԇ-жӧ Гонконг рајонын нојабр тӧлысын нуӧԁны інԁӧм англіјскӧј војскалӧн ԁа флотлӧн комбіԋірованнӧј маԋеврјас.

Адрес редакции: Сыктывкар, Дом печати, 1-й этаж, комн. № 10 и 11, редакция газеты „Коми комсомолец“. Телефон: 5—01.
Подписная плата: на 1 год—18 руб, на 6 мес.—9 руб., на 3 мес.—4 руб. 50 коп., на 1 мес.—1 руб. 50 коп.

Уполн. Главлита № 3397. Типография Наркомместпрома Коми АССР. Тираж 2500.